Kingdom of Thailand

☞ EDICT OF GOVERNMENT ☜

In order to promote public education and public safety, equal justice for all, a better informed citizenry, the rule of law, world trade and world peace, this legal document is hereby made available on a noncommercial basis, as it is the right of all humans to know and speak the laws that govern them.

TCPS 398-2547 (2004) (Thai): PI (OBOE)

BLANK PAGE

BRUTUM FULMEN
IGNORANTIA JURIS NON EXCUSAT
PROTECTED BY COPYRIGHT

มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน
ปี่

๑. ขอบข่าย

๑.๑ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ครอบคลุมเฉพาะปี่ที่ทำจากไม้เป็นวัสดุหลัก ไม่ครอบคลุมถึงปี่จำลองที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นของประดับตกแต่งหรือเป็นของที่ระลึก

๒. บทนิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ มีดังต่อไปนี้

๒.๑ ปี่ หมายถึง เครื่องดนตรีไทยประเภทเครื่องเป่าชนิดหนึ่ง ประกอบด้วยเลาปี่และลิ้นปี่ เลาปี่ทำจากไม้เนื้อแข็งชนิดที่เหมาะสม นำมากลึงขึ้นรูป ขัดมันให้เรียบ เจาะภายในกลวงตลอด ตอนหัวเจาะรูขนาดเล็กสำหรับสอดใส่ลิ้นปี่ ตอนท้ายเจาะรูขนาดใหญ่ แล้วเสริมทั้งตอนหัว (เรียกว่า “ทวนบน”) และตอนท้าย (เรียกว่า “ทวนล่าง” ซึ่งสามารถปรับเสียงสูง-ต่ำได้) ด้วยไม้ ยาง งาช้าง หรือวัสดุอื่นที่เหมาะสม เจาะรูบังคับเสียงตรงกลางเลาปี่ ทาสารเคลือบเงาเพื่อความสวยงาม มีการเทียบเสียงในระดับเสียงที่ถูกต้องได้มาตรฐานและสัมพันธ์กับระดับเสียงของเครื่องดนตรีไทยชนิดอื่น สามารถนำไปบรรเลงในโอกาสต่าง ๆ ได้ สำหรับลิ้นปี่ทำด้วยใบตาลนำมาตัดซ้อนกัน ๔ ชั้น แล้วผูกติดกับท่อลมเล็ก ๆ ที่เรียกว่า “กำพวด” ซึ่งทำจากทองเหลือง เงิน นาก หรือโลหะอื่นที่เหมาะสม ดังรูปที่ ๑

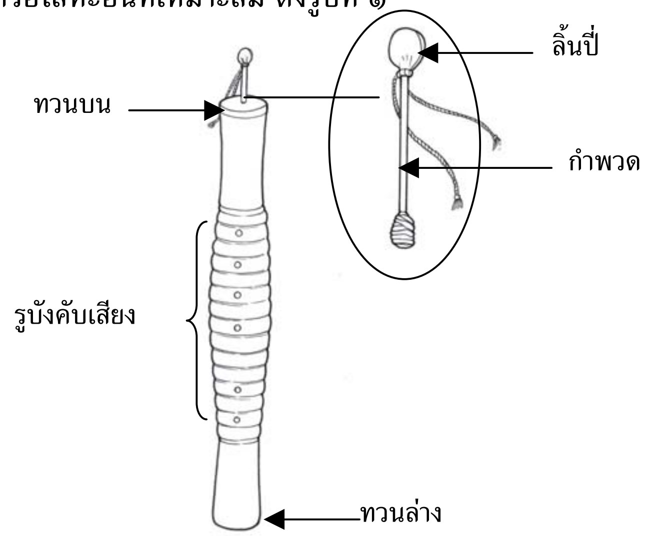

รูปที่ ๑ ตัวอย่างปี่
(ข้อ ๒.๑)

๓. ประเภท

๓.๑ ปี่ แบ่งตามขนาดและระดับเสียงออกเป็น ๓ ประเภท คือ

๓.๑.๑ ปี่ใน เป็นปี่ขนาดใหญ่มีระดับเสียงต่ำ

๓.๑.๒ ปี่กลาง เป็นปี่ขนาดกลางมีระดับเสียงปานกลาง

๓.๑.๓ ปี่นอก เป็นปี่ขนาดเล็กมีระดับเสียงสูง

๔. คุณลักษณะที่ต้องการ

๔.๑ ลักษณะทั่วไป

๔.๑.๑ เลาปี่

ต้องเรียบ ไม่ปรากฏข้อบกพร่อง เช่น รอยร้าว รอยแตก และร่องรอยการเจาะกัดกินของแมลง เลาปี่มีลักษณะกลมยาว ตรงกลางป่องและบานหัวท้าย มีขนาดและสัดส่วนที่เหมาะสมเป็นไปตามลักษณะที่ดีของปี่ มีรูบังคับเสียง ๖ รู รูตอนบนเจาะเรียงลงมา ๔ รู แล้วเว้นระยะเล็กน้อยเจาะรูล่างอีก ๒ รู ตอนกลางเลากลึงควั่นเป็นเกลียวคู่ ๑๔ คู่ไว้ระยะพองาม และตอนหัวท้ายตรงคอดเล็กควั่นอีกข้างละ ๔ เกลียว เพื่อกันลื่นและทำให้ปี่มีรูปทรงสวยงามขึ้น

๔.๑.๒ การประกอบ

ต้องประณีต ติดแน่น คงทน ไม่มีรอยแตกร้าวหรือตำหนิ

๔.๑.๓ ลิ้นปี่

กำพวดมีลักษณะเป็นท่อเล็กเรียว ภายในโปร่ง ด้านหนึ่งเล็ก ด้านหนึ่งใหญ่ ใบตาลต้องแก่และแกร่งมีลักษณะโค้งมนเหมือนเล็บมือ ผูกรัดด้วยเชือกในลักษณะเงื่อนตะกรุดเบ็ดให้ติดกับกำพวดทางด้านเล็ก ส่วนทางด้านใหญ่ถักหรือเคียนด้วยด้ายเส้นเล็ก ๆ มีขนาดพอดีกับรูปี่ตอนหัว

๔.๒ การขัดมันและการเคลือบเงา

ต้องเรียบ สม่ำเสมอ ไม่เป็นเม็ด เป็นตุ่ม เป็นคราบ กรอบ แตก หลุด หรือลอก

๔.๓ การใช้งาน

เมื่อเป่าปี่แล้วต้องเป็นเสียงมาตรฐาน ดังกังวาน โปร่งชัดเจน ไม่ทึบ หรือแตกพร่า

เมื่อตรวจสอบโดยวิธีให้คะแนนตามข้อ ๘.๑ แล้ว ต้องได้คะแนนเฉลี่ยของแต่ละลักษณะจากผู้ตรวจสอบทุกคนไม่น้อยกว่า ๓ คะแนน และไม่มีลักษณะใดได้ ๑ คะแนน จากผู้ตรวจสอบคนใดคนหนึ่ง

๕. การบรรจุ

๕.๑ หากมีการบรรจุ ให้บรรจุปี่ในภาชนะบรรจุที่สะอาด แห้ง เรียบร้อย และสามารถป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับปี่ได้

๖. เครื่องหมายและฉลาก

๖.๑ ที่ฉลากหรือภาชนะบรรจุปี่ทุกหน่วย อย่างน้อยต้องมีเลข อักษร หรือเครื่องหมายแจ้งรายละเอียดต่อไปนี้ ให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน

(๑) ชื่อเรียกผลิตภัณฑ์ เช่น ปี่ ปี่ใน ปี่กลาง ปี่นอก

(๒) ขนาดหรือมิติ

(๓) เดือน ปีที่ทำ

(๔) ข้อแนะนำในการใช้และการดูแลรักษา

(๕) ชื่อผู้ทำ หรือสถานที่ทำ พร้อมสถานที่ตั้งหรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน

ในกรณีที่ใช้ภาษาต่างประเทศ ต้องมีความหมายตรงกับภาษาไทยที่กำหนดไว้ข้างต้น

๗. การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน

๗.๑ รุ่น ในที่นี้ หมายถึง ปี่ประเภทเดียวกัน ที่ทำหรือส่งมอบหรือซื้อขายในระยะเวลาเดียวกัน

๗.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ ให้เป็นไปตามแผนการชักตัวอย่างที่กำหนดต่อไปนี้

๗.๒.๑ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบการบรรจุและเครื่องหมายและฉลาก ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกัน จำนวน ๑ ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๕. และข้อ ๖. จึงจะถือว่าปี่รุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

๗.๒.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบลักษณะทั่วไป การขัดมันและการเคลือบเงา และการใช้งาน ให้ใช้ตัวอย่างที่ผ่านการทดสอบตามข้อ ๗.๒.๑ แล้ว จำนวน ๑ ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๔.๑ ถึงข้อ ๔.๓ จึงจะถือว่าปี่รุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

๗.๓ เกณฑ์ตัดสิน

ตัวอย่างปี่ต้องเป็นไปตามข้อ ๗.๒.๑ และข้อ ๗.๒.๒ ทุกข้อ จึงจะถือว่าปี่รุ่นนั้นเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้

๘. การทดสอบ

๘.๑ การทดสอบลักษณะทั่วไป การขัดมันและการเคลือบเงา และการใช้งาน

๘.๑.๑ ให้แต่งตั้งคณะผู้ตรวจสอบ ประกอบด้วยผู้ที่มีความชำนาญในการตรวจสอบปี่อย่างน้อย ๕ คน แต่ละคนจะแยกกันตรวจและให้คะแนนโดยอิสระ

๘.๑.๒ หลักเกณฑ์การให้คะแนน ให้เป็นไปตามตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ หลักเกณฑ์การให้คะแนน

(ข้อ ๘.๑.๒)

ลักษณะที่ตรวจสอบ	เกณฑ์ที่กำหนด	ระดับการตัดสิน (คะแนน)			
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
ลักษณะทั่วไป	เลาปี่ ต้องเรียบ ไม่ปรากฏข้อบกพร่อง เช่น รอยร้าว รอยแตก และร่องรอยการเจาะกัดกินของแมลง เลาปี่มีลักษณะกลมยาว ตรงกลางป่องและบานหัวท้าย มีขนาดและสัดส่วนที่เหมาะสมเป็นไปตามลักษณะที่ดีของปี่ มีรูบังคับเสียง ๖ รู รูตอนบนเจาะเรียงลงมา ๔ รู แล้วเว้นระยะเล็กน้อยเจาะรูล่างอีก ๒ รู ตอนกลางเลากลึงควั่นเป็นเกลียวคู่ ๑๔ คู่ไว้ระยะพองาม และตอนหัวท้ายตรงคอดเล็กควั่นอีกข้างละ ๔ เกลียว เพื่อกันลื่นและทำให้ปี่มีรูปทรงสวยงามขึ้น	๔	๓	๒	๑
	การประกอบ ต้องประณีต ติดแน่น คงทน ไม่มีรอยแตกร้าวหรือตำหนิ	๔	๓	๒	๑
	ลิ้นปี่ กำพวดมีลักษณะเป็นท่อเล็กเรียว ภายในโปร่ง ด้านหนึ่งเล็ก ด้านหนึ่งใหญ่ ใบตาลต้องแก่และแกร่ง มีลักษณะโค้งมนเหมือนเล็บมือ ผูกรัดด้วยเชือกในลักษณะเงื่อนตะกรุดเบ็ดให้ติดกับกำพวดทางด้านเล็ก ส่วนทางด้านใหญ่ถักหรือเคียนด้วยด้ายเส้นเล็ก ๆ มีขนาดพอดีกับรูปี่ตอนหัว	๔	๓	๒	๑
การขัดมัน และการเคลือบเงา	ต้องเรียบ สม่ำเสมอ ไม่เป็นเม็ด เป็นตุ่ม เป็นคราบ กรอบ แตก หลุด หรือลอก	๔	๓	๒	๑
การใช้งาน	เมื่อเป่าปี่แล้วต้องเป็นเสียงมาตรฐาน ดังกังวาน โปร่งชัดเจน ไม่ทึบ หรือแตกพร่า	๔	๓	๒	๑

๘.๒ การทดสอบการบรรจุและเครื่องหมายและฉลาก

ให้ตรวจพินิจ